

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕНӘ 110 НЧЫ "ЧУАР
ТАВЫК" МУНИЦИПАЛЬ АВТОНОМИЯЛЕ МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРУ
УЧРЕЖДЕНИЯСЕ

КАРАЛГАН һәм КАБУЛ
ИТЕЛГӘН:
Педагоглар советында
Протокол №1
«27» август 2021 г.

РАСЛЫЙМ:

110 нчы балалар бакчасы мөдире
Л.Р.Шамсимухаметова
«27» август 2021 г.

**2021-2022 нче уку елына
балаларны ана теленә өйрәтүче тәрбиячесенә
укыту-эш программасы**
Утәлү вакыты: 1 ел

Программаны төзде:
балаларны ана теленә
өйрәтүче тәрбияче
Абдуллина Л.А.

Яр Чаллы шәһәре, 2021 ел

ЭЧТӨЛЭК

	Кереш сүз	3
I НЧЕ БҮЛЕК. Максатчанлык		
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары	5
1.2	Программа принциплары	5
1.3	Балаларның яшь үзенчәлекләре	6
1.4	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр	7
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле		
2.1	Татар\ана теленнән комплекслы-тематик планнар	14
2.2	Эш төрләре һәм формалары	29
2.3	Инновацион эш	30
2.4	Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү	31
2.5	Ата- аналар белән эш	35
2.6	Педагогик коллектив белән эш	35
2.7	Социаль тирәлек белән бәйләнеш	36
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру		
3.1	Материаль – техник, программалы - методик яктан тәэмин ителеш	36
3.2	Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек	36
3.3	2019-2020нче уку елына эш бүленеше	40
3.4	Белем бирү эшчәнлегенә челтәре	42
3.5	Бәйрәмнәр, чаралар	43
3.6	Әдәбият	44

Кереш сүз

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – Эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеше өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль дәүләт белем стандартына (ФГОС) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижеләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив -хокукый актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

Федераль жирлегендә:

- 29.12.2012елдан № 273-ФЗ « Россия Федерациясенең белем бирү турында» Федераль законы;

- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрдә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);

- СанПиН 2.4.3648-20 "Санитарно-эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи" раслау турында Россия Федерациясе баш дәүләт табибы 28.09.2020 ел 28 нче номерлы боерыгы;

- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2020 ел 31 июль 373 нче номерлы боерыгы);

Төбәк жирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013 ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;

- Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы;

Мәктәпкәчә белем учреждениесе жирлегендә:

- МБМББУ Уставы;

- МБМББУнең эш программалары турында нигезләмәсе;

Программалы - методик яктан тәмин ителеш.

Төп белем бирү программасы – 110нчы “Чуар тавык” балалар бакчасының ФГОС таләпләренә туры китереп эшләнгән белем бирү программасы.

Зарипова З.М., Кидрячева Р. Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.

Зарипова З.М. «Туган телдә сөйләшәбез» 5-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек .

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011.

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012.

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшьлек балаларны татар теленә

өйрәтү буенча методик ярдәмлек .

Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» 3-4 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек.

Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек.

110нчы “Чуар тавык” балалар бакчасында 13 төркем бар: 2 татар төркеме, 11 рус төркеме.

І НЧЕ БҮЛЕК. Максат

1.1 Программаның максаты:

Информацион – коммуникатив технологиялар, уен – ситуациялар, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектәрү, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинһен сәләтләрен үстерү.

4. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер – беренә тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәплә итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

1.2 Программа принциплары

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак кулланырга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренә үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбиячә сөйләмә техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмә үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүгә көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйлә рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенә төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсә белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүгә комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзә өчен кызык булганда, үзенә шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлай. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүгә мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүгә практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенә дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүгә күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

1.3 Балаларның яшь үзенчәлекләре

Беренче кечкенәләр төркеме (2-3 яшь)

Балаларның актив сөйләме интенсив үсә. 3 яшькә алар топ грамматик структураларны үзләштерәләр, гади жомлалар тозергә тырышалар, өлкәннәр белән сойләшкәндә барлык сүз төркемнәрен дә диярлек кулланалар. Актив сүзлек якынча 1000 – 1500 сүзгә житә. 3 яшь туларак сөйләшм баланың яшьтәшләре белән аралашу чарасына әйләнә. Бу яшьтә балаларда уен, рәсем ясау, конструкцияләу кебек яңа эшчәнлек төрләре формалаша.

Икенче кечкенәләр төркеме (3-4 яшь)

3-4 яшьлек баланың карашлары акрынлап гаилә чикләрен үтеп чыга башлый. Ситуацияләрдән тыш аралашулар барлыкка килә. Олы кеше аның өчен гаилә әгъзасы гына түгел, ә аерым ижтимагый функция башкаручыга да әйләнә. Баланың сүрәтләү эшчәнлеген аның предмет турында күзаллауларына бәйле. Бу яшьтә ул әле формалаша гына. Аларның хәтерә һәм игътибарлылыгы үсә. Олылар тәкъдире белән балалар 3-4 сүз һәм предмет исемен истә калдыралар. Кече мәктәпкәчә яшнәң ахырына алар яраткан әсәрләреннән өзекләрен истә калдырырга сәләтле. Балалар арасындагы мөнәсәбәтләре бигрәк тә уен эшчәнлегендә ачык чагыла. Алар күбрәк бергәләшәп түгел, ә янәшә уйнауны өстен күрәләр. Ләкин инде бу яшьтә балалар арасында сайлап алуға корылган мөнәсәбәтләр өстенлек итә. Низаглар күбесенчә уенчылар аркасында килә чыга. Баланың төркемдә яшьтәшләре арасындагы дәрәжәсә нигездә тәрбияче фикере белән билгеләнә. Бу яшьтә балалар аңлы рәвештә үз тәртипләре белән идарә итә белмиләр, күбесенчә баланың тәртибе ситуациягә бәйле. Шунның белән беррәттән, балаларның, олылар әйтүе буенча, ниндидер теләкләрен чикләү очраклары да күзәтелә. Үз-үзен бәйләү сыйфаты үсә башлый, бу күп очракта тәрбияче фикеренә нигезләнгән була.

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

Бу яшьтә баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашуда мөстәкыйльлеге үсеш ала. Балалар өлкәннәр белән практик эшләрдә (йомыш үтәү, күмәк уеннар) аралашуны дәвам итү өстенә интеллектуаль аралашуға да омтылалар. Бу күпсанлы сораулар (Нигә?, Ни өчен?, Нәрсә өчен?) бирүдә һәм өлкәннәрдән яңа информация алырга теләүдә күренә. Балаларның сүзлегендә теләктәшлек, кеше хәленә керә белү, кызгану сүзләре барлыкка килә. Яшьтәшләрен үзләренә жәлеп итү өчен балалар аралашуның ситуациясенә карап, интонация, ритм, сүз тизлеген жайлылар. Өлкәннәр белән аралашу вакытында сөйләм этикеты кагыйдәләрен үтәп, исәнләшү, сабуллашу, рәхмәт әйтү, гафу үтенү, юату, кызгану, кеше хәленә керә белү сүзләрен кулланалар. Бу яшьтә баланың сөйләмә бәйләнешле һәм эзлекле була.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

Алтынчы яшьтә баланың сөйләм үсешендә мөхим үзгәрешләр барлыкка килә. Авазларны дәрәс әйтү бу яшьтә норма булып тора. Балаларда (чит телгә), татар теленә карата кызыксынулары арта, шул телдә сөйләшәргә, жырларга, аудио – видеоязмалар тыңларга, телевизион тапшырулар карарга теләкләре үсә. Балалар сөйләмдә гомумиләштерүче, күпмәгънәле сүзләр, антонимнар, синонимнар куллана башлайлар. Аларның сүзлегенә профессияне, социаль учреждениеләренә аңлатучы сүзләр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына баетыла. Балалар сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнәп, мөстәкыйль рәвештә уенлы һәм эшлекле диалоглар

төзөргә, туры һәм кыек сөйләмне кулланырга өйрәнәләр, тасвирлау һәм хикәяләр монологында геройның хәлен, кәефен, эпитетлар һәм чагыштырулар кулланып, бирергә сәләтле. Балалар үзара кара – каршы сөйләшәргә, үзләренә юнәлгән сөйләмне аңларга һәм шулай ук тиешле репликаны кулланып җавап бирергә сәләтлеләр. Бу яшьтәге балалар уен ситуацияләре, проблемалы – эзләнүле уен ситуацияләрен барлыкка китереп, күрсәтмә әсбаплар, мәгълүмати – аралашу технологияләрен кулланып аралашырга өйрәнәләр.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)

Бу яшьтә баланың сөйләм төрле контингент кешеләре (өлкәннәр һәм яшьтәшләре, таныш һәм таныш булмаган кешеләр) белән аралашуга мөмкинлек бирә. Балалар авазларны дөрес әйтү генә түгел, фонемаларны һәм сүзләрен таныйлар. Телнең орфологик системасын үзләштерү аларга исемнәрнең, фигыльләрнең һәм сыйфатларның катлаулы грамматик формаларын төзөргә мөмкинлек бирә. Чит телгә карат тотрыклы кызыксыну үсә. Мәгълүмати – аралашу технологияләрен кулланып аралашырга өйрәнәләр, аудио – видеоязмалар, уку – укыту методик комплектларын кулланып предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләрен һәм сүзтезмәләрен сөйләмдә, аралашуда актив кулланалар. Гади аралашу өчен кирәк булган сөйләм берәмлекләре белән балаларның лексикасы баеи, сүз байлыклары арта. Бу яшьтәге балалар төзелеш ягыннан катлаулы булмаган хикәя һәм сорау жөмлөләр төзиләр. Татар телендә сөйләшүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белергә, нәрсә турында сөйләгән аңларга тырышалар. Телне аз белүләренә дә карамастан диалогларда катнашырга омтылалар. Мәктәпкә әзерлек төркеме балалары бик еш сөйләмдә катлаулы жөмлөләр кулланалар. 6—7 яшьтә баланың сүз байлыгы арта. Диалог төзегәндә бала сорауларга тулы җавап бирергә, үзе сораулар бирергә, әңгәмәдәшен аңларга тырыша. Монологик сөйләм дә актив рәвештә үсә. Балалар эзлекле һәм бәйләнешле итеп сөйли алалар.

1.4 Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр

Рус балаларына татар теле өйрәтү

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь).

“Минем өем” проекты

Лексик минимум – якынча 62 сүз. “Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренәң мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ипи, сөт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына

сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрэнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-Бу кем? – Бу әти.

-Бу нәрсә? – Бу туп.

Нинди? сорауларны аңларга, дәрәҗә җавап бирергә өйрәтү.

-Туп нинди? – Кечкенә.

-Машина нинди? – Матур.

Өйбәрнең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*).

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбияче әйткән билгә буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дәрәҗә әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дәрәҗә, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исеменнән ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне (*әйе, юк*) дәрәҗә кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтиҗәләре

Гаилә, уенчылар, ашамлыklar һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрэнгән сүзләрне, кыска фразаларны аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти.

Үз исемен дәрәҗә әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Өйбәр исеменнән мәгънәсен аңлай һәм аларны дәрәҗә әйтә белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.

Раслаучы, инкарь итүче сүзләрне дәрәс кулланана белә.

Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы куллана.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар белә.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Лексик минимум – якынча 45 сүз. “Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баепу, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинка, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сиез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорадын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл тәлинка.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрне ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигыльләрне (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтижәләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкаръ итүче сүзләргә аңлы, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Боерык фигыльләргә сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь).

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Лексик минимум – якынча 60 сүз. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баеп, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклы, утыра, ашы, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр-йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпә, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, би, биим, ак, кара, җырла-җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясым, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлегә нәтиҗәләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Үзара һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле

эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Фигыльләрне урынлы куллана.

Жырлар, шигырьләр белә.

Рус төркемнәрендә ана теле өйрәтү

1кечкенәләр төркеме

№	Проект темалары
1.	Танышу
2.	Безнең балалар бакчасы
3.	Көз
4.	Мин - дөнъяның бер кешесе
5.	Гаилә
6.	Кыш
7.	Яңа ел бәйрәме
8.	Минем әйләнә - тирәм
9.	Әтиләр-бабайлар
10.	Әниләр-әбиләр
11.	Халык иҗаты
12.	Яз
13.	Жәй

2кечкенәләр төркеме

№	Проект темалары
1.	Исәнме, балалар бакчасы
2.	Уенчыклар
3.	Көз
4.	Гаилә
5.	Кыш
6.	Яңа ел бәйрәме
7.	Минем йортым, минем шәһәрәм
8.	Безнең авылда
9.	Ватанны саклаучылар көне
10.	8нче март
11.	Кыргый хайваннар
12.	Әкияттә кунакта
13.	Яз
14.	Бәйрәмнәр
15.	Жәй

Уртанчылар төркеме

1. Без балалар бакчасында
2. Мин - дөнъяның бер кешесе
3. Ю

4. Көз
5. Куян күчтәнәчләре
6. Көз күчтәнәчләре
7. Табын янында.
8. Татар халык ашлары.
9. Безнең уенчыклар
10. Кыш
11. Халык жәүһәрләре
12. Ватанны саклаучылар.
13. 8 март
14. Яз
15. Күчмә кошлар
16. Халык жәүһәрләре
17. Апрель житсә, исеменне жырына куша тургай
18. Йорт хайваннары
19. Минем дусларым
20. Сабантуй бәйрәме

Зурлар төркеме

Проект темалары
1. «Яхшы сүз-жан азыгы»
2. А. Алиш ижаты
3. Хуш киләсең, ямьле көз!
4. Көз күчтәнәчләре
5. Мин яратам сине, Татарстан
6. Төсләр дөньясы
7. Кем эшләми, шул ашамый.
8. Жиләк-жимешләр
9. Минем гаиләм
10. Табын янында
11. Киемнәр дә безне бизиләр
12. Салкын кыш. Кышкы уеннар.
13. Кунак булсаң-тыйнак бул
14. Киемнәр
15. Йорт жиһазлары
16. Муса Жәлил безнең күңелләрдә.
17. Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа
18. Без язны яратабыз
19. Безнең канатлы дусларыбыз
20. Габдулла Тукай ижаты
21. Чисталыкта-матурлык
22. Жиңү алып килде май
23. Кунак көтәбез
24. Хәрәкәттә-бәрәкәт
25. Чәчәкле жәй.
26. Күңелле сабантуй

Мәктәпкә әзерлек төркеме

1. Әйдәгез, танышабыз!
2. Тату гаилә
3. Абдулла Алиш ижаты
4. Алтын көз
5. Көзге байлык
6. Көз күчтәнәчләре
7. Икмәк – яшәү терәге
8. Ашамлыктар
9. Савыт-саба
10. Өй жиһазлары
11. Милли киёмнәр
12. Минем туган жирем
13. Башкалам - Казан
14. Кыргыз хайваннар
15. Ишек алдында
16. Кыш килде
17. Кышкы уеннар
18. Кыш. Кышкы уеннар
19. Кышлаучы кошлар
20. Киёмнәр
21. Муса Жәлил
22. И туган тел, и матур тел...
23. Безнең шәһәр
24. Ямьле яз
25. Әкияттә кунакта
26. Күчмә кошлар
27. Белем иленә сәяхәт
28. Мәктәп
29. Урман-безнең байлыгыбыз
30. Габдулла Тукай
31. Әкияттә кунакта
32. Белем иленә сәяхәт
33. Без уйнарга яратабыз
34. Жиңгү бәйрәме
35. Хуш бакчам, исәнме мәктәп

Татар төркемнәрендә ана теле өйрәтү

Уртанчылар төркеме

1. Белем бәйрәме
2. Көз
3. Мин дөньяның бер кешесе
4. Минем шәһәрәм, минем Ватаным
5. Яңа ел бәйрәме
6. Кыш
7. Ватанны саклаучылар көне
8. Сигезенче Март
9. Халык жәүһәрләре
10. Яз

11.Жиңү бэйрәме
12.Жэй

Мәктәпкә әзерлек төркеме

1. Белем бэйрәме.
2. Аралашу әдәбе.
3. Туган ягым –яшел бишек.
4.Абдулла Алиш ижаты.
5. Алтын көз!
6. Яшелчә, жиләк-жимеш.
7. Икмәк – яшәү терәге.
8. Гаилә һәм йорт жиһазлары.
9.Ашамлыклар һәм савыт-саба.
10. Милли киёмнәр.
11. Кыш. Кышкы уеннар.
12.Кыргый хайваннар.
13. Кышлаучы кошлар.
14. Йорт хайваннары һәм кошлары.
15.Транспорт, юл йөрү кагыйдәләре.
16. Һөнәрләр.
17.Мультифильмда кунакта.
18. Мин дөнъяның бер кешесе.
19.Мин һәм минем сәламәтлегем.
20. Муса Жәлил. Ил сакчылары.
21. Халыкара телләр көне.
22. Бүлмә гөлләре.
23. Ямьле яз.
24.Исәнмесез, кошкайлар.
25. Урман. Кызыл китап.
26.Китап кайдан килә.
27. Космос.
28. Спорт.
29. Г. Тукай ижаты.
30. 9 нчы май-Жиңү көне.
31.Хуш бакчам, исәнме, мәктәп!

2НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле

2.1 Татар теленнән комплекслы - тематик планнар Ана теленнән комплекслы - тематик планнар

1 кечкенэлэр рус төркөмө “Туган телдә сөйлөшөбөз” (икенче вариант)

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрлөрө
1.	Танышу	Танышу
2.	Безнең балалар бакчасы	Аю белән куян кунакка килгән Куянга өй төзибез Курчагым “Үчтеки, үчтеки” такмагын уку Курчакның туган көне Карусельгә сәяхәт Минем матур тубым Әминә Бикчәнтәеваның “Туп-туп, тубыбыз” шигырен уку Уенчыклар кибетендә
3.	Көз	Көз житте Көзгә яфраклар ”Безнең Алсу “ сериясеннән рәсем карау Яшелчәләр Куян кунакка килгән “Шалкан” әкияте Жиләк-жимешләр Әбидә кунакта Яшелчә бакчасында
4.	Мин - дөньяның бер кешесе	Минем исемем бар Бу — мин Мин –дөньяның бер кешесе
5.	Гаилә	Минем гаиләм Безнең гаилә Әйдәгез дулашыйк Бу өйдә кем яши? Без чәбәкәй итәбез Уйнарга яратабыз “Гаилә” рәсемен карау Шәйхи Маннурның “Яратам” шигырен уку Әйдәгез уйныйбыз
6.	Кыш	Ап-ак кар ява Алсу урамга жыена Кар бабай ясау Кыш рәсемен карау Кар ява А.Алиш “Куян кызы”
7.	Яңа ел бәйрәме	Яшел чыршы

		<p>Әминә Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку Чыршы бизибез Куян чыршы янында Купшы чыршы Без музыка залында</p>
8.	Минем әйләнә - тирәм	<p>Яраткан уен бүлмәбез Алсу бүлмәсе Безнең урам Безнең апа Алсу авырган Алсуда кунакта Безнең йортта нәрсәләр яши? Йорт кошлары Хайваннарны чакыру Маэмаем М.Жәлилнең “Әтәч” шигырен уку Гав исемле мәче баласы Габдулла Тукай “Гали белән Кәжә” “Чуар тавык” әкиятте Әкияттә кунакта</p>
9.	Әтиләp-бабайлар	<p>Зур гаилә Безнең әтиләp һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Машина Самолет Булатның машинасына гараж ясау</p>
10.	Әниләр-әбиләр	<p>Кибеткә бару Әбидә кунакта Безнең әниләр Алсуны табибка алып барабыз Табибка барабыз Курчакны йоклату</p>
11.	Халык ижаты	<p>Хайваннарны чакыру ”Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку “Шалкан” әкиятен уку Авылда “Теремкәй” рус халык әкиятен уку Өч аю</p>
12.	Яз	<p>Урамда яз Яз житә Яз Жәнлекләp урманда яшиләр Язгы урманда Күңелле ял итәбез Агачлар</p>

		Каргалар Без уйныйбыз Яз килде Аваз культурасы А, Ә авазы Акбай һәм Мияу мажаралары
13.	Жәй	Бүлмә гөлләре Бүлмә гөлләре Мультфильмда кунакта Саф һавада Чәчәкләр Балалар бакчасы ишегалдында Экология сукмагы буенча сәяхәт Су белән уен Мультфильмда кунакта Әнәс Кариның “Чәбиләр” шигырен уку Рәхмәт, жәй! Уеннар

Икенче кечкенәләр рус төркеме “Туган телдә сөйләшәбез”(2вариант)

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1.	Исәнме, балалар бакчасы	Танышу Өйдә кем яши? Мин малай, мин кыз Мияу белән танышу Әйдәгез танышык Әйдә дуслашык
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы, Ә авазы Куян үстергән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Жиләк-жимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный санийбыз
4.	Гаилә	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз

		Тату гаилә Минем дуслар Әйдәгез дулашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз
5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куянар” уенын өйрәнү
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбызда, жырлыйбызда Без бәйрәмгә эзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме
7.	Минем йортым,минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...” бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?” татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм пси балалары” рәсемен карау Ж.Тәржемановның “Үзен бик чиста йөртә” шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак этәч” әсәрен уку Без уйныйбыз
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Туфайлованың “Шофёр булам” шигырен уку
10.	8нче март	Минем әнием Кояш гомере телим мин,әнием,сиңа! Без әнигә бульшабыз Әбигә кунакка барабыз Мин әнинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра
11.	Кыргый хайваннар	Урманда Аю белән куян “Өч аю” әкиятә
12.	Әкияттә кунакта	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү Кыргый хайваннар

		“Төлке, куян һәм этэч” әкиятен сәхнәләштерү
13.	Яз	Урамда яз Язжитте Яз жыры “Кояш чык, чык, ...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку Без уйныйбыз
14.	Бәйрәмнәр	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” – анимацион сюжет карау
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәжә” шигырен уку “Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау Чәчәкләр – тормыш яме Матур жәй кил безгә Мин жәйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф һавада Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз

Уртанчылар төркеме

“Минем өем” проекты.

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011. (3-5 бит)

Уртанчылар рус төркеме “Туган телдә сөйләшәбез” (2вариант)

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1. Без балалар бакчасында	Танышу Без балалар бакчасында Әкиятләр иленә сәяхәт.
2. Мин - дөньяның бер кешесе	Әти, әни һәм мин “Гаилә” рәсемен карау. Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен уку. Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен ятлау. Гаилә Мин һәм кешеләр
	“Көз һәм балалар” жыры. Анимацион сюжет “Шалкан әкиятте буенча” Әйдәгез, дуслашыйк.
3. Ю	Б.Рәхмәт “Су” шигырен уку. Б.Рәхмәт “Су” шигырен ятлау Качышлы уйныйбыз.
4. Көз	Көз килде “Көз” рәсемен карау Качышлы уйныйбыз.

5. Куян күчтәнәчләре	Куян күчтәнәчләре “Шалкан” әкиятә.
6. Көз күчтәнәчләре	Жимешләр. Р.Батулла “Аю Әппәс” әкиятен сөйләү Әйдәгез, уйныйбыз.
7. Табын янында.	Ашамлыклар Әбине сыйла Сыйла Без кибеткә барабыз, ашамлыклар алабыз Аш бүлмәсе Безнең кунаклар Дустыңны сыйла Кунак сыйлау.
8. Татар халык ашлары.	Татар халык ашлары. Азат кунак чакыра
9. Безнең уенчыклар	Безнең уенчыклар Әйдәгез уйныйбыз Уенчыклар белән уйныйбыз Уенчыклар кибете Без уйнарга яратабыз Уйныйбыз Минем яраткан уенчыкларым Уенчыклар Паркка сәяхәт Алсуның туган көне Яңа ел килә Ә.Баринның “Кыш” шигырен уку
10. Кыш	Жәнлекләр кышка әзерләнә Жәнлекләр кышкы урманда А.Алиш “Куян кызы” Кыргый хайваннар Хәйдәрнең “Керпе туны” әкиятен уку Ә.Баринның “Кыш” шигырен уку. Паркка сәяхәт Уйныйбыз Мияуга бүләк
11. Халык жәүһәрләре	Киёмнәр “Ни өчен киёмнәр югалган”
12. Ватанны саклаучылар.	Безнең Армия Хәрби һөнәрләр Очучылар Без солдатлар К. Булатованың “Солдатлар” шигырен уку. Иң яхшы әти. Уенчыклар үпкәләгән. “Күңелле уеннар” Уенчыклар юабыз.
13. 8 март	Әнием турында сөйлим З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау. Саннар
14. Яз	Кар Бабай язны эзли Яз бүләкләре Нур Гайсинның “Яз килә” шигырен уку “Без язны яратабыз”

	Уйныйбыз да, саныбыз да
15. Күчмә кошлар	Күчмә кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку. Б. Рәхмәтнең “Яз ” шигырен ятлау.
	Бергәләп өйрәник “Акбай һәм Мияу мажаралары”
16. Халык жәүһәрләре	Кунак чакырабыз “Күңелле ял итәбез”
17. Апрель житсә, исеменне жырына куша тургай	Габдулла Тукай Габдулла Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку. Габдулла Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен ятлау.
	Без татарча сөйләшәбез
18. Йорт хайваннары	Йорт хайваннары К.Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе” әсәрен
	Бу өйдә кем яши?
19. Минем дусларым	“Торна белән Төлкә” әкиятен уку. “Без татарча сөйләшәбез” Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку А.Алишның “Чукмар белән Тукмар” әкиятен буенча әңгәмә
	Без театр уйныйбыз Уйныйбыз
20. Сабантуй бәйрәме	Сабантуйга эзерләнәбез Күңелле Сабантуй
	Сабантуй бәйрәме

Уртанчылар татар төркеме “Туган телдә сөйләшәбез”

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1.Белем бәйрәме	Без балалар бакчасында Безнең уенчыклар Әнәс Хәсәновның “Балалар бакчасында” хикәясен уку Безнең яраткан апабыз Яраткан уенчыкларыбыз Гасыйм Лотфиның “Ул бакчаны ярата” шигырен уку
2.Көз	Басуга бару “Песи балалары белән” дигән сюжетлы картина карау Л.Леронның “Яфрак бәйрәме” шигырен уку Көзгә яфрактар. Күгәрчен. Курчакның туган көненә бару. Г.Гомәрнең “Аю Әппәс” әкиятен уку
3.Мин дөнъяның бер кешесе	Әти, әни һәм мин Гаилә Б.Рәхмәтнең “Бакчага килчәк” шигырен уку. Һөнәрләр турында сөйләшү Мин һәм кешеләр Безнең гаилә. Г.Тукайның “Безнең гаилә” шигырен ятлау. Мин-үзем өчен иң кадерле кеше. Тату гаилә.

	<p>Гаилә. Сырхауханәгә сәяхәт. ”Юыну бүлмәсендә” картинасы буенча хикәя төзү. Безнең бакча.</p>
4.Минем шәһәрәм, минем Ватаным	<p>Минем данлыклы шәһәрәм Синең куркынычсызлыгың – синең кулларда. Ә.Рәшитнең “Кояшлы ил” шигырен уку Минем Туган илем - Рәсәй Көз бүләкләре. Сөмбелә бүләкләре. ”Көзгә байлык”. Безнең шәһәр. З.Туфай-лова “Туган ил” шигырен уку. Салкын кыш.</p>
5.Яңа ел бәйрәме	<p>Кар кызы, кар бөртеге бездә кунакта ”Кар бабай ясый-быз” картинасы буенча хикәя төзү. Хәйдәрнең “Керпе туны” әкиятен уку Яңа ел уенчыклары Хуш киләсең, карлы кыш! Кышкы уеннар Миләш һәм балан жиләкләре. Кыш бабай турында хикәя төзү Мәрзия Фәйзуллинаның “Кыш бабай” шигырен ятлау ЯҢА ЕЛ КИЛӘ ӘКИЯТИ ЖӘНЛЕКЛӘРНЕҢ КЫШКЫ МАЖАРАЛАРЫ Ә. КАРИНЫҢ “КЫШ” ШИГЫРЕН УКУ КИЕМНЕНҢ ҮТКӘНЕ ҺӘМ БҮГЕНГЕСЕ. ЧЫРШЫКАЙ- КУПШЫКАЙ Кышкы уеннар</p>
6.Кыш	<p>Кыш билгеләре Ап-ак тунлы кыш Хәйдәрнең “Керпе туны” әкиятенәң эчтәлеген сөйләү Жәнлекләр кышка эзерләнгән Кыргый хайваннар Г.Афзалның “Песнәк” шигырен ятлау. Жәнлекләр кышкы урманда Кар бабай. А.Алишның “Эшче абый” хикәясе.</p>
7.Ватанны саклаучылар көне	<p>Без - солдатлар! Хәрби һөнәрләр К.Булатовның “Солдатлар” дигән шигырен уку. Безнең армия Очучылар Киёмнәр Бакчабызның балта остасы Иң яхшы әти (малай) Хуш исле нәфис гөлләр</p>
8.Сигезенче Март	<p>Музыка житәкчесендә кунакта Муса Жәлил З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау. Әниләр бәйрәме Д. Хабибуллинаның “Бүләк” шигырен уку Әнием турында сөйлим “Эт көчәкләре белән” дигән картина буенча хикәя төзү</p>

9.Халык жәүһәрләре	Савыт-саба Бияләй һәм перчатка Без әкият яратабыз
10.Яз	Кар бабай язны эзли Аюның язгы мажаралары Константин Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе” әсәрен уку Яз бүләкләре Урман күлендә Яз килә, яз!
11.Жиңү бәйрәме	Татарстан байрагы Транспорт Әхмәт Рәшитнең “Кояшлы ил” шигырен яттан өйрәнү Жиңү бәйрәме 9 майны каршылап... “Тавык, Тычкан, Көртлек” татар халык әкиятен сөйләү
12.Жэй	Чәчәкләр Бөжәкләр “Күбәләкләр ничек килеп чыккан?” филиппин халык әкиятен уку Үрдәк бәбкәсе Бак-Бакны тасвирлау Чәчәкле жэй

Зурлар төркеме.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-бәшлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012. (3-6 бит)

Зурлар рус төркеме “Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант)

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1. «Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу Ягымлы сүзләр Сыйла(катнаш эшчәнлек)
2. А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы. А.Алиш “Каз белән аккош” «Чукмар белән Тукмар» (катнаш эшчәнлек)
3. Хуш киләсең, ямьле көз!	Жэйләр үтте, көзләр житте. Көзгә табигать “Шалкан” (катнаш эшчәнлек)
4. Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт Сыйлыбыз “Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)
	Түгәлләрдә үсте яшелчә Яшелчәләр кибете Бар матур бакча
5. Мин яратам сине, Татарстан	Мин яратам сине, Татарстан Туган жирем- Татарстан “Уйный-уйный эшлибез” Гүзәл туган ягыбыз Туган ил кайдан башлана?

	Мультфильм “Акбарс”
6. Төсләр дөнъясы	Төсләр Төсләр дөнъясы “Юл мажаралары”.
7. Кем эшләми , шул ашамый.	Яшелчә салаты Яшелчәләр юабыз. “Кем эшләми, шул ашамый”
8. Жиләк-жимешләр	Жимешләр Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Жиләк-жимешләр
9. Минем гаиләм	Безнең гаилә Әби , бабайларны хөрмәтлик. “Аш бүлмәсе”
10. Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт. Савыт-саба. Бергәләп өйрәнәбез. Курчак Алиягә булыш Чәй табыны “Өч аю” .
11. Киемнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи Киём - салым кибетенә сәяхәт “Киёмнәр кибетендә”
12. Салкын кыш. Кышкы уеннар.	Салкын кыш Кышкы уеннар “ Хат ташучы Кар бабай.” Без суыктан курыкмыйбыз. Кыш “Киёмнәр кибетендә” Кышкы уеннар Ел фасыллары Куян кызы
13. Кунак булсаң-тыйнак бул	Без ашыйбыз Мин кунак яратам Бергәләп өйрәнәбез
14. Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит Милли киёмнәр. “Киёмнәр кибетендә” Киёмнәр дә безне бизиләр. Киёмнәр дөнъясы ”Ни өчен киёмнәр югалган”
15. Йорт жиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру өстәл театры “Өч аю”. Өй жиһазлары кибете. “Маша һәм өч аю”
16. Муса Жәлил безнең күңелләрдә.	Муса Жәлил безнең күңелләрдә. “Батыр лыкта-матурлык”. “Шаян уенчыклар”.
17. Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа	Без әни белән кибеткә бардык Әниләр бәйрәме “Өч кыз” Әни кирәк Әниемнең тәмле ашлары “Туган көн”

18. Без язны яратабыз	Яз килә. Яз килә, яз!
	“Кем нәрсә ярата?”.
	Татар халык ижаты аша язны тасвирлау Нәүрүз – яз бәйрәме Бар, юк
19. Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар Кошлар
	“Алтын ай” кибете
20. Габдулла Тукай ижаты	Габдулла Тукай Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.
	Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.
	Г. Тукай “Безнең гаилә” “Гаилә” рәсемен карау
	Г. Тукай “Бала белән күбәләк”
21. Чисталыкта-матурлык	Саулык-зур байлык Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”
	“Чисталыкта-матурлык”
22. Жиңү алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу
23. Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.
	“Чебурашка”
24. Хәрәкәттә-бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре. Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”
	Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган”
25. Чәчәкле жәй.	Чәчәкләр – тормыш яме Чәчәкле жәй.
	Сабантуй бәйрәме
26. Күңелле сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары Сабан туена әзерлек Сабан туена әзерлек

Мәктәпкә әзерлек төркеме.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012. (3-6 бит)

Мәктәпкә әзерлек рус төркеме “Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант)

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре
1.Әйдәгез, танышабыз!	Әйдәгез, танышабыз Тәмле сүз – жан азыгы
	“Мияу адашкан”
2. Тату гаилә	Минем өем Тату гаилә
	“Аю баласы дөнья белән таныша”
3. Абдулла Алиш ижаты	А. Алиш ижаты белән танышу. А.Алиш “Сертотмас үрдәк” әкиятә

	«Батыр Мияу белән куркак Куянкай»
4. Алтын көз	Алтын көз Көз житте “Шалкан”
5. Көзге байлык	Яшелчәләр «Кем эшләми, шул ашамый.»
6. Көз күчтәнәчләре	Жиләк-жимешләр Көз күчтәнәчләре “Без сыйланабыз”
7. Икмәк – яшәү терәге	“Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә” Кунак чакырдык “Юмарт аю”
8. Ашамлыклар	Ашамлыклар Кунак көтәбез “Кафега барабыз”
9. Савыт-саба	Савыт-саба “Тәмле” кафесы ачабыз
10. Өй жиһазлары	Минем өем, өй жиһазлары “Тәмле” кафесында
11. Милли киёмнәр	Әбиемнең серле сандыгы Киём кешене бизи “Күңелле уеннар”
12. Минем туган жирем	Татарстан буйлап сәяхәт Спорт бәйрәменә барабыз “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”
13. Башкалам - Казан	Башкалам - Казан “Туган илем – туган өем” Әниләр бәйрәменә барабыз
14. Кыргыз хайваннар	Кыргыз хайваннар “Циркта”
15. Ишек алдында	Йорт кошлары Йорт хайваннары “Төлке һәм каз” мультфильмы
16. Кыш килде	Кыш килде Кыш “Безнең дуслар”
17. Кышкы уеннар	Кышкы уеннар Яңа ел бәйрәме “Кар малай” мультфильмы
18. Кыш. Кышкы уеннар	Кыш. Кышкы уеннар “Шаян кошлар”
19. Кышлаучы кошлар	Кышлаучы кошлар Кошлар кафесы Кошларга ярдәм итик! “Әйдә, бие!” “Урманда зур концерт”
20. Киёмнәр	Киёмнәр Кышкы киёмнәр “Акбай туган көнгә барырга эзерләнә”
21. Муса Жәлил	Муса Жәлил “Мияуның туган көне”
22. И туган тел, и матур тел...	Бөтендөнья телләр көне И туган тел, и матур тел...

	“Урман китапханәсендә”
23. Безнең шәһәр	Безнең шәһәр
	“Уйный-уйный укыйбыз”
24. Ямьле яз	Ямьле яз
	«Урман мәктәбендә»
25. Әкияттә кунакта	Әкияттә кунакта “Хуш киләсең, Нәүрүз!”
	“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү
26. Күчмә кошлар	Күчмә кошлар
	“Кем нәрсә ярата?”
27. Белем иленә сәяхәт	Белем иленә сәяхәт Серле чәчәк Уку бүлмәсе
	“Уйный-уйный укыйбыз”
28. Мәктәп	Без мәктәпкә барабыз
	“Без инде хәзер зурлар - мәктәпкә илтә юллар”
	“Юл мажаралары”
29. Урман-безнең байлыгыбыз	Урманда Нәрсә ул “Кызыл китап?”
	Габдулла Тукай
30. Габдулла Тукай	Г. Тукай әкиятләренә сәяхәт Без - Тукай оныклары
	Г. Тукай “Шүрәле”
31. Әкияттә кунакта	«Эш беткәч, уйнарга ярый» “Алтын бөртекләр” «Агачлар да авырый»
32. Белем иленә сәяхәт	Могжизалар кыры Белем иленә сәяхәт
33. Без уйнарга яратабыз	Казанга спорт бәйрәменә барабыз Без уйнарга яратабыз Сюжетлы-рольле уеннар
34. Жинү бәйрәме	Алар безгә жинү бүләк итте Жинү бәйрәме
35. Хуш бакчам, исәнме мәктәп	Кабатлау. «Хуш бакчам, исәнме мәктәп»

Мәктәпкә әзерлек татар төркеме “Туган телдә сөйләшәбез”

Проект темалары.	Эшчәнлек төрләре.
1. Белем бәйрәме.	Мәктәпкә экскурсия.- “Исәнме, мәктәп!” Әңгәмә. -“Белем бәйрәме.” Хикәя уку.- М.Хәсәнов. “Сара мәктәпкә бара.”
2. Аралашу әдәбе.	Әңгәмә. -“Тәмле сүз-жан азыгы.” Хикәя эчтәлеген сөйләү.- В. Осеева. “Тылсымлы сүз.”
3. Туган ягым –яшел бишек.	“Минем туган жирем.” Әңгәмә. -“Минем гүзәл халкым.” “Туган ягым язучылары.” “Татарстан буйлап сәяхәт.” Әңгәмә.- “Чал тарихлы Казаным.” Шигырь уку.- Ә. Синегулов. “Татарстан жирләре.”
4.Абдулла Алиш ижаты.	А. Алиш ижаты белән танышу. Әкиятнең эчтәлеген сөйләү.- “Серотмас үрдәк.”

5. Алтын көз!	Урман почмагына экскурсия. Рәсем буенча хикәя төзү.- “Алтын көз.” Шигырь ятлау. - М. Жәлил. “Көз житте.”
6. Яшелчә, жиләк-жимеш.	“Бакчада көзгә эшләр.” Үз тәжрибәсеннән чыгып хикәя төзү.- “Мин уңыш жыйдым.” Шигырь уку. -Х. Халиков. “Дәү әнием-бакчачы.” “Көз күчтәнәчләре.” Рәсем буенча хикәя төзү.- “Көзгә эшләр.” Шигырь уку.- Н. Мадьяров. “Балан.”
7. Икмәк – яшәү терәге.	“Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә.” Картина карау.- И. Шишкин. “Арыш басуы.” Шигырь уку.- Р. Вәлиева. “Ашлар солтаны.”
8. Гаилә һәм йорт жиһазлары.	“Минем өем, өй жиһазлары.” Әңгәмә.- “Нәрсә ул электр һәм электр жиһазлары?” Ижади хикәя төзү. -“Тату гаилә.” Шигырь уку. -З. Туфайлова. “Минем гаиләм.”
9. Ашамлыклар һәм савыт-саба.	Ашханәгә экскурсия. Әңгәмә.- “Кунак чакырдык.” Хикәянең эчтәлеген сөйләү.- С.Сәүбәнова. “Ботка нигә тәмле.”
10. Милликиемнәр.	Танышу уены.- “Әбиемнең серле сандыгы.” Чагыштырып хикәя төзү.- “Киём кешене бизи.” Шигырь уку. -Р. Вәлиева. “Кәләпүшем, кәләпүш.”
11. Кыш. Кышкы уеннар.	Паркка экскурсия. - “Килеп житте матур кыш.” Әңгәмә.- “Паркта минем күргәннәрем.” Шигырь ятлау.- Г. Латып. “Кыш килде.” “Боз һәм бозлыклар.” Ижади хикәя төзү.- “Кышкы уеннар.” Язма сөйләм.- “Кыш бабайга хат.”
12. Кыргый хайваннар.	“Кайда, ничек кышлылар.” Рәсем буенча хикәя төзү.- “Кыш. Тиеннәр.”
13. Кышлаучы кошлар.	Кошларны күзәтү. - “Безнең канатлы дусларыбыз.” “Кошларга ярдәм итик.” Калмык халык әкиятен уку.- “Күңелле чыпчык белән күңелсез карга.”
14. Йорт хайваннары һәм кошлары.	“Авылда ишегалды.” Картина буенча хикәя төзү.- “Йорт хайваннары. Ат белән колын.” Әкиятнең эчтәлеген сөйләү.- “Үрдәк беренчелекне алган.”
15. Транспорт, юл йөрү кагыйдәләре.	“Транспорт төрләре белән танышу.” Әңгәмә.- “Юл йөрү кагыйдәләре кирәк безгә һәркөнне.” Шигырь ятлау.- Г. Юнысова. “Светофор.”
16. Һөнәрләр.	Балалар бакчасы буйлап сәяхәт. “Безне жырларга кем өйрәтә.” Әңгәмә. -“Әти-әниләр Һөнәре.” Шигырь уку.- Э. Мәминова. “Фокусчы.” Укытучы хезмәте белән таныштыру. “Укытучы.”
17. Мультфильмда кунакта.	Әкиятне дәвам итеп сөйләү.- “Күчтәнәч”тә кунакта.” Әңгәмә.- “Әкиятләр иленә сәяхәт.”
18. Мин дөньяның бер кешесе.	Әңгәмә. -“Мин бәхетле-мин хокуклы.” “Тигез хокук белән яшик бу жирдә.”
19. Мин һәм минем сәламәтлегем.	Шифаханәгә (шәфкать туташы бүлмәсенә) экскурсия. “Шәфкать туташы.”

	Фикер алышу.- “Сәламәтлек – зур байлык.” Хикәянең эчтәлеген сөйләү.- В. Монасыйпов “Шифалы табиблар.”
20. Муса Жәлил. Ил сакчылары.	“Кемнәр алар ил сакчылары.” “Муса Жәлил – бөек шагыйребез”. (Сәхнәләштерү. М.Жәлил “Карак пәси.”) Шигырь уку.- Р. Корбан “ Жәлил турында жыр.”
21. Халыкара телләр көне.	Фикер алышу. -“Дуслык бөек көч.” Әңгәмә. - “Россия – безнең илебез.” Шигырь ятлау. -Х.Халиков. “Сөйләшсәләр безнеңчә.”
22. Бүлмә гөлләре.	Тәҗрибә үткәрү.- “Ни өчен орлыкларны, үсемлекләргә балчыкка утырталар.” Хикәя төзү. -“Кактус белән фикус гөлен чагыштыру.” Шигырь уку. Ә.Габиди. “Минем гөлләрем.”
23. Ямьле яз.	Паркка экскурсия.- “Туган якка яз килде.” Эчтәлекле рәсемнәр сериясе буенча хикәя төзү.-“Яз. Сыерчыклар.” Шигырь уку.- Н. Мәдьяров. “Көләч яз.” Күзәтү. -“Ак болытлар ага зәңгәр күктә.”
24.Исәнмесез, кошкайлар.	“Күчмә кошлар безгә яз алып килде.” Шигырь ятлау.- Г. Юнысова. “Кара.”
25. Урман. Кызыл китап.	“Нәрсә ул кызыл китап.” Әңгәмә. -“Урман безнең байлыгыбыз.” Хикәянең эчтәлеген сөйләү.- Р. Төхвәтуллин. “Шомырт нигә елый.”яки Хикәянең эчтәлеген сөйләү. - Пришвин.”Алтын болын.”
26.Китап кайдан килә.	Китапханәгә экскурсия. Бирелгән сүзләрдән хикәя төзү.- “Китап кибете.” Шигырь уку.- Х. Халиков. “Китап докторы.”
27. Космос.	“Нәрсә ул кояш системасы?” Әңгәмә.- “Космонавтика көне.” Шигырь уку.- Йолдыз. “Сәлам, галәм.”
28. Спорт.	“Казанда Универсиада.” Рәсем буенча хикәя төзү.- “Спорт майданчыгында.” Шигырь ятлау.- Г.Юнысова. “Зарядкага бас.”
29. Г. Тукай ижаты.	Әдәби викторина.- “Мультфильмда кунакта.” Сәхнәләштерү.- Г. Тукай. “Кызыклы шәкерт.” Шигырь уку. - Г. Тукай. “Эш беткәч, уйнарга ярый.” “Г. Тукай һәм балалар.”
30. 9 нчы май-Жиңү көне.	Ветераннар белән очрашу.- “Алар безгә жиңү бүләк итте.” Хикәянең эчтәлеген сөйләү. -Л. Кассиль. “Күңелләрдә мәңгә сакланыр.”
31.Хуш бакчам, исәнме, мәктәп!	“Без барабыз мәктәпкә.” Сәхнәләштерү.- Г. Тукай. “Һәркем эштә.” Шигырь ятлау.- Б. Рәхмәт. “Мәктәпкә.”

2.2 Эш төрләре һәм формалары

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.

2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (сурлар һәм яшәтешләргә белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уен

2.3 Инновацион эш

Яшәешне электрон технологияләргә чолгап алган бу заманда балаларга белем бирү процессы да үзгәрешсез кала алмый. Берничә дистә телеканалдан мультфильмнар карауга, компьютер уеннарына күнегеп беткән балалар өчен, аларның кабул итү мөмкинлекләренә туры килгән яңа чаралар уйлап табу - заман таләбе.

Рус балаларына татар теле өйрәтүдә интерактив такта балаларга белем бирү өчен иң мөһим интерактив инструментларның берсе булып тора. Аның ярдәмендә эшчәнлекне кызыклы һәм мавыктыргыч итеп оештырырга мөмкин. Интерактив такта төрле мультимедия ресурсларда бирелгән мәгълүматларны файдаланырга, комментарийлар куллануына, эшчәнлекне өстәмә мәгълүматлар белән багырга мөмкинлек бирә. Уенчылар, рәсемнәр кулланып яки ковролинда аңлатып булмаган материалны нәкъ менә интерактив такта ярдәмендә бирергә була. Мондый тактада булган һәрбер объектны күчереп йөртергә, тиз арада яңа рәсемнәр ясарга, аларга төсләр бирергә, үзгәртәргә һәм бетерергә, белем бирүдә ике яклы диалогка ирешергә (интерактив такта- бала), интернеттагы ресурслардан файдаланырга мөмкин (видео материал карау).

Баланың күз алдында барган динамик үзгәрешләр: экрандагы хәрәкәт, төс, тавыш информация бирүне аңлаешлы һәм кызыклы, ә балаларны игътибарлы булырга мәжбүр итә, шуңа күрә тема барлык балаларга да житкерелә дип уйларга нигез бар.

Тәҗрибәләр күрсәткәнчә, интерактив такта куллану балаларның өйрәнә торган тема белән кызыксыну дәрәжәсе артуына китерә һәм телне өйрәнү теләкләрен дә арттыра.

« Информацион- коммуникатив технологияләргә мәктәпкәчә яшәтәге балаларның танып-белү эшчәнлекләрен һәм телне үстерүдә куллану» программасын тормышка ашыру өчен бөтен мөмкинлекләр дә тудырылган. Барлык педагоглар да SMART NOTEBOOK, Microsoft Power Point программаларында методик эшкәртмәләр ясау һәм компьютерны өйрәнү буенча

курслар үттеләр. Санитар-гигиеник таләпләргә туры килгән махсус жиһазландырылган кабинет бар.

2.4 Программа буенча белем бирү дәрәжәсен билгеләү

Рус төркемнәрендә

Сөйләм үсеше мониторингы уку елы башында һәм уку елы ахырында күзәтүләр рәвешендә үткәрелә. Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәргә мөмкин. Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1–2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәргә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш. Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш. Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада, проекцион техника экранында уеннар кулланып үткәргә дә була. Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара.

Уртанчылар төркеме балаларының «Минем өем» проекты буынча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм		
«Минем өем» проекты буенча өйрәнгән лексика-ны сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча 4-5 рәсем күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (исәнме, сау бул, рәхмәт).	Боерыкны аңлау, куллана белү (кил, утыр, сикер, аша, эч)	Тирә-юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләргә аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкар, итү, раслау).

Зурлар төркеме балаларының «Уйный-уйный үсәбез» проекты буынча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм				
“Уйный уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”,	Боерыкны аңлап үтү һәм куллана белү	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү,	Баллар	Дәрәжә

темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	“рәхмәт”)	(кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	сүзләргә аңлап сөйләмдә куллану.	чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		

Мәктәпкә хәзерлек төркеме балаларының “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм		
Өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану (өйрәнгән темалар буенча 5-6 рәсем яисә предмет күрсәтелә, бала татарча исемнәрен әйтә белергә тиеш)	Ягымлы сүзләр куллану (исәнме, саубул, рәхмәт, исәнммесез, сау булыгыз, зур рәхмәт, хәерле көн, хәлләр ничек? әйбәт)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, уйна, ки, сал, эч, бие, жырла, йөгәр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк?, Нинди?, Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

Нәтижәләргә билгеләү

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Беренче кечкенәләр төркемендә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча (2 вариант) ана телен үзләштерүгә бәяләү

Сүз байлыгы. Бу кем? Бу нәрсә?	Бирем үтәү	Нинди?	Уеннарда катнашу	Ул ничек кычкыра	Үзәң турында сөйлә	Рәсем буенча әңгәмә (сорау-җавап)
--------------------------------	------------	--------	------------------	------------------	--------------------	-----------------------------------

Икенче кечкенәләр төркемендә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча (2 вариант) ана телен үзләштерүгә бәяләү

№	аң	н	исе	ме,	ы	Бу	кем	?	ләм	нең	гра	мма	тик	нар	да	кат	рас	ы	Ми	Бөй	лән	ешл	е	сөй	ләм	Бал	лар	Дәр	әжә
---	----	---	-----	-----	---	----	-----	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----	-----	-----	---	----	-----	-----	-----	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

			Нәрсә эшли?	Нинди?			Үзең турында сөйләү (син кем?)	Рәсем буенча әңгәмә (сөзал-жавап)		
Нәтижеләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 17-21 балл						Бала сөйләмдә актив, аралаша.				
Уртача дәрәжә 12-16 балл						Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1-11 балл						Аңлый, сөйләшми.				

Уртанчылар төркемендә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча
(2 вариант) ана телен үзләштерүне бәяләү.

Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм				Иллюстрациягә карап әсәрнең исемен әйтү
Ягымлы сүзләр	Боерыкны куллана белү	Үзең тур. сөйләү	Нинди? Нишли? соравына жавап бирү	Уенчыкларны санау (ничә?)	Аралаша белү (диалог)	

Зурлар төркемендә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча
(2 вариант) ана телен үзләштерүне бәяләү.

Сүз байлыгы			Бәйләнешле сөйләм			Фольклор
Ягымлы сүзләр куллану	Сүзләргә гомумиләштерү	Капма-каршы сүзләр	Үзең турында сөйләү	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану	Аралаша	(мәкаль, санамыш, табышмак, әкиятләр)
					белү	
					(диалог)	

Мәктәпкә әзерлек төркемендә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча
(2 вариант) ана телен үзләштерүне бәяләү.

Сүз байлыгы			Бәйләнешле сөйләм			Фольклор (мәкаль, санамыш, табышмак, әкиятләр)
Ягымлы сүзләр куллану	Сүзләргә гомумиләштерү	Капма-каршы сүзләр	Үзең турында сөйләү	Рәсем буенча сөйләү	Аралаша белү	

Нәтижеләрне билгеләү

Югары дәрәжә	2,7 дән 3 кә кадәр
Уртача дәрәжә	2 дән 2,6 га кадәр
Уртачадан түбән дәрәжә	1 дән 2 гә кадәр

Татар төркемнәрендә

Уртанчылар төркемдә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча ана телен үзләштерүне бәяләү

Үзек турында сөйләү	Ягымлы сүзләр	Уенчыкка боерык бирү	Сорауларга жавап бирү кем? нәрсә? нишли?	Нинди? соравына жавап бирү	Уенчыкларны санау	Гади жөмләр төзү	Уенчыклар турында сөйләү	Сюжетлы рәсемнәр буенча хикәя төзү	Иллюстрацияләргә күрсәтмәләр эсәренен исеме сорала
---------------------	---------------	----------------------	--	----------------------------	-------------------	------------------	--------------------------	------------------------------------	--

Мәктәпкә әзерлек төркемдә “Туган телдә сөйләшәбез” комплекты буенча ана телен үзләштерүне бәяләү

Үзек турында сөйлә	Ягымлы сүзләр	Сүзләргә гомумиләштерү	Кем? Нәрсә? Нишли? Нинди? Ни чә? сорауларына жавап бирү	Жөмлеләрдә хаталарны төзәтү	Жөмлеләргә тулыландыру	Антоним, синонимын әйт	Әсәренен әчтәлеген сөйләү	Билгелә бер тәжрибәдән чыгып хикәя төзү	Балалар әдәбияты, фольклор, әкиятне двам ит
--------------------	---------------	------------------------	---	-----------------------------	------------------------	------------------------	---------------------------	---	---

Нәтижеләргә билгеләү

Югары дәрәжә	2,7 дән 3 кә кадәр
Уртача дәрәжә	2 дән 2,6 га кадәр
Уртачадан түбән дәрәжә	1 дән 2 гә кадәр

2.5 Ата- аналар белән бәйләнеш

№	Чаралар	Үткәру вакыты
1	Кечкенәләр төркеменә яңа килгән татар милләтәннән булган балаларның ата-аналары белән анкета үткәру	Уку елы башында
2	Уртанчылар төркеме балаларының ата-аналары жыелышында “Татарча сөйләшәбез” укыту-методик комплектын кулланып балаларны татар теленә өйрәтү” темасына чыгыш ясау	Уку елы башында
3	Кечкенәләр төркеме балаларының эти-эниләре белән индивидуаль әңгәмәләр: «Үсеп килүче буында туган телгә – татар теленә мөхәббәт тәрбияләү».	Ел дәвамында
4	Төркемнәрдә “Татарча сөйләшәбез – Говорим по – татарски” исемле ата-аналар почмакларындагы һәм папкалардагы мәгълүматларны яңартып тору.	Ел дәвамында
5	Ата –аналар соравы буенча белән шәхси консультацияләр һәм әңгәмәләр үткәру	Ел дәвамында
6	Милли бәйрәм һәм күнел ачу чараларына әзерләнүгә һәм үткәругә ата – аналарны жәлеп итү	Ел дәвамында
7	Ата-аналарны еллык план буенча конкурсларда, күргәзмәләрдә катнаштыру	Еллык план буенча
8	Ачык ишәкләр көне үткәру	Еллык план буенча

2.6 Педагогик коллектив белән эш

№	Чаралар	Үткәру вакыты
1	Педагогик киңәшмәләрдә чыгышлар ясау	Еллык план буенча
2	Педагоглар белән татар теленә өйрәтү буенча әңгәмәләр үткәру	Ел дәвамында
3		
4	Милли бәйрәм һәм күнел ачу чараларына әзерләнүдә һәм үткәрудә педагоглар белән эш	Еллык план буенча
5	Төркем тәрбиячеләре һәм белгечләр белән еллык план буенча конкурсларда, күргәзмәләрдә катнаштыру	Еллык план буенча
6	Ачык ишәкләр көнендә эшчәнлек күрсәтү	Еллык план буенча

2.7 Социаль тирәлек белән бәйләнеш

Юнәлеш	Оешма исеме	Хезмәттәшлек формасы	Үткәрү вакыты
Белем бирү	НГПУ	Квалификацияне күтәрү курслары, конференцияләрдә, күргәзмәләрдә катнашу	План буенча
	33нче мәктәп	- Мәктәп һәм бакча балалары белән уртақ бәйрәмнәр үткәрү. - Ата-аналар жылышларына мәктәп укытучыларын чакыру. - Үзара эшчәнлек һәм дәресләр карау.	План буенча
	Мәктәпкәчә яшьтәге шәһәр оешмалары	Методик берләшмәләр, консультацияләр, методик очрашулар, тәҗрибә бүлешү.	Оешма планы буенча
МКЧ	МКЧ	“Көмеш кыңгырау”- газетасы, эш тәҗрибәсен бүлешү; Тәрбиячеләрнең үз белемнәрен бүлешү методикасы.	Кирәк чакта

III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру

3.1 Материаль - техник яктан тәэмин ителеш

Татар теле кабинеты	Белем бирү эшчәнлеге, индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультацияләр, ачык эшчәнлекләр .	Зурлар һәм балалар өчен өстәлләр, урындыклар, компьютер, такта, ноутбук, проектор, магнитофон, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту -методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), TP һәм РФ символикасы.
---------------------	---	--

3.2 Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек

Тавышлы күрсәтмәлелек

Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Кидрячева Р.Г. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.

CD –диск «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшьлек балалар өчен уку-методик комплектына аудиоязмалар.

CD –диск «Туган телдә сөйләшәбез» 3-4 яшьлек балалар өчен уку-методик комплектына аудиоязмалар.

CD –диск «Туган телдә сөйләшәбез» 4-5 яшьлек балалар өчен уку-методик комплектына аудиоязмалар.

**Күрсәтмә, таратма материаллар,
театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.**

“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 пәси, 2 пәси, 3 пәси, 4 пәси, 5 пәси; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, пәси, эт.	Һәрберсе 15 данә
Бармак уеннары	бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, пәси Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

өчен атрибутлар		
-----------------	--	--

“Уйный-уйный үсөбөз” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар»10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар»	Һәрберсе 15

	Аш, ботка, чэк-чэк, конфет, сок.	данэ
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Җиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данэ
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данэ
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данэ
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данэ
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данэ Һәрберсе 1 данэ

**“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча
6-7 яшьлек балалар өчен**

1.А 4 форматын а күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данэ
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данэ
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян	Һәрберсе 1 данэ

	сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабый йоклый.	
2. А 5 форматын да таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматын да пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә

3.3 Балаларга татар теле өйрәтүче тәрбиячесе Абдуллина Л.А. 2021-2022нче уку елына эш бүленеше

Д/н	Время	Направление работы
Понедельник	8.00-8.15	ООД в режимных моментах в гр. №3
	8.15-8.25	Подготовка к ОДД
	8.25-8.40	ООД в режимных моментах в гр. №3
	8.40-8.50	Подготовка к ОДД
	8.50-9.40	ООД в гр. №2 (по подгруппам)
	9.40-9.50	Подготовка к ОДД
	9.50-11.00	ООД в гр. №13 (по подгруппам)
	11.00-11.10	Подготовка к ОДД
	11.10-12.20	ООД в гр. №9 (по подгруппам)
	12.20-12.50	Обед
	12.50-15.00	Организационно-аналитическая деятельность (<i>составление календарного плана работы и плана распределения тем ООД для воспитателей и узких специалистов</i>)
	15.00-15.20	
	15.20-15.30	Индивидуальная работа с детьми гр. №9,10
	15.30-16.00	Подготовка к ОДД
	16.00-16.10	ООД в гр. №10
	16.10-16.20	Подготовка к ОДД
	16.20-16.40	ООД в режимных моментах в гр. №11
	16.40-17.00	Индивидуальная работа (коррекционная, с одаренными) с детьми гр. №13
17.00-17.30	Работа с родителями гр. №9,10,13 (<i>беседы, консультации</i>) Санитарно-гигиеническая обработка инвентаря	

Вторник	8.00-8.15	ООД в режимных моментах в гр. №5
	8.15-8.30	ООД в режимных моментах в гр. №11
	8.30-8.40	Индивидуальная работа с детьми гр. №11
	8.40-8.50	Подготовка к ОДД
	8.50-9.50	ООД в гр. №4 (по подгруппам)
	9.50-10.15	Индивидуальная работа с детьми гр. №4
	10.15-10.25	Подготовка к ОДД
	10.25-10.45	ООД в гр. №8
	10.45-10.55	Подготовка к ОДД
	10.55-12.05	ООД в гр. №10 (по подгруппам)
	12.05-12.35	Обед
	12.35-13.35	Работа с воспитателями (<i>совместная деятельность с воспитателями по созданию языковой среды в рамках УМК</i>)
	13.35-15.00	Организационно-аналитическая деятельность (<i>подготовка сценариев к тематическим вечерам, мероприятиям, праздникам</i>)
	15.00-15.20	Индивидуальная работа с детьми гр. №7
	15.20-15.30	Подготовка к ОДД
	15.30-16.00	ООД в гр. №13
	16.00-16.10	Подготовка к ОДД
16.10-16.30	ООД в режимных моментах в гр. №7	
16.30-16.45	Индивидуальная работа (коррекционная, с одаренными) с детьми гр. №1,3	
16.45-17.00	Работа с родителями гр. №4,7 (<i>беседы, консультации</i>)	
17.00-17.30	Санитарно-гигиеническая обработка инвентаря	
Среда	8.00-8.15	ООД в режимных моментах в гр. №3
	8.15-8.25	Индивидуальная работа с детьми гр. №6
	8.25-8.40	ООД в режимных моментах в гр. №1
	8.40-8.50	Подготовка к ОДД
	8.50-9.40	ООД в гр. №7 (по подгруппам)
	9.40-9.50	Подготовка к ОДД
	9.50-11.00	ООД в гр. №13
	11.00-11.10	Подготовка к ОДД
	11.10-12.20	ООД в гр. №9 (по подгруппам)
	12.20-12.50	Обед
	12.50-15.00	Организационно-аналитическая деятельность (<i>подготовка консультационного материала, мастер классы, игр. ситуации по созданию языковой среды в рамках УМК</i>).
	15.00-15.25	Индивидуальная работа с детьми гр. №6
	15.25-15.40	ООД в режимных моментах в гр. №5
	15.40-15.50	Подготовка к ОДД
	16.10-16.20	ООД в гр. №6
	16.20-16.40	Подготовка к ОДД
	16.40-17.00	ООД в гр. №12
17.00-17.30	Работа с родителями гр. №2,6,8,12 (<i>беседы, консультации</i>) Санитарно-гигиеническая обработка инвентаря	

Четверг	8.00-8.15	ООД в режимных моментах в гр. №5
	8.15-8.25	Индивидуальная работа с детьми гр. №2
	8.25-8.40	ООД в режимных моментах в гр. №1
	8.40-8.50	Подготовка к ОДД
	8.50-9.40	ООД в гр. №6 (по подгруппам)
	9.40-9.50	Индивидуальная работа с детьми гр. №8
	9.50-10.00	Подготовка к ОДД
	10.00-11.10	ООД в гр. №10 (по подгруппам)
	11.10-11.20	Подготовка к ОДД
	11.20-12.10	ООД в гр. №4
	12.10-12.40	Обед
	12.40-15.00	Организационно-аналитическая деятельность (<i>обогащение предметно-развивающей среды, обновление и изготовление пособий, раздаточного материала, игр, масок,</i>)
	15.00-15.20	
	15.20-15.30	
	15.30-16.00	Подготовка к ОДД
	16.00-16.10	ООД в гр. №9
	16.10-16.30	Индивидуальная работа с детьми гр. №12
16.30-17.00	ООД в режимных моментах в гр. №2	
17.00-17.30	Работа с родителями гр. № 1,3,11 (<i>беседы, консультации</i>) Санитарно-гигиеническая обработка инвентаря	
Пятница	8.00-8.15	ООД в режимных моментах в гр. №3
	8.15-8.40	Индивидуальная работа с детьми гр. №9
	8.40-8.50	Подготовка к ОДД
	8.50-9.40	ООД в гр. №8 (по подгруппам)
	9.40-9.50	Подготовка к ОДД
	9.50-10.45	ООД в гр. №7 (по подгруппам)
	10.45-10.55	Подготовка к ОДД
	10.55-11.45	ООД в гр. №12 (по подгруппам)
	11.45-12.00	Индивидуальная работа с детьми гр. №13
	12.00-12.30	Обед
	12.30-13.00	Обработка и анализ данных по диагностированию детей
	13.00-14.00	Консультирование узких специалистов по созданию языковой среды
	14.00-15.00	Организационно-аналитическая деятельность
	15.00-15.15	Индивидуальная работа с детьми гр. №2
	15.15-15.30	Индивидуальная работа с детьми гр. №12
	15.30-15.45	Индивидуальная работа с детьми гр. №8
	15.45-16.00	Индивидуальная работа с детьми гр. №1
16.00-16.25	ООД в режимных моментах в гр. №4	
16.25-17.00	Работа с родителями гр. №5 (<i>беседы, консультации</i>)	
17.00-17.30	Санитарно-гигиеническая обработка инвентаря	

3.4 Белем биру эшчэнлеге челтэре

Төркемнэр	Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнжешәмбе	Жомга
№11 (2-3 яшь)	16.10-16.20		16.20-16.30		
№1 (3-4 яшь)	8.25-8.40		8.25-8.40	8.25-8.40	
№3 (3-4 яшь)	8.00-8.15		8.00-8.15		8.00.-8.15
№5 (3-7 яшь)			15.25-15.40	8.00-8.15	
№ 2 (4-5 яшь)	8.50-9.10 9.20-9.40			16.10-16.30	

№12 (4-5 яшь)			16.20-16.40		10.55-11.15 11.25-11.45
№6 (4-5 яшь)			15.50-16.10	8.50-9.10 9.20-9.40	
№8 (4-5 яшь)		10.25-10.45			8.50-9.10 9.20-9.40
№4 (5-6 яшь)		8.50-9.15 9.25-9.50		11.20-11.40 11.50-12.10	16.00-16.25
№7 (5-6 яшь)		16.10-16.30	8.50-9.10 9.20-9.40		9.50-10.15 10.25-10.45
№10 (6-7 яшь)	15.30-16.00	10.55-11.25 11.35-12.05		10.00-10.30 10.40-11.10	
№13 (6-7 яшь)	9.50-10.20 10.30-11.00	15.30-16.00	9.50-10.20 10.30-11.00		
№9 (6-7 яшь)	11.10-11.40 11.50-12.20		11.10-11.40 11.50-12.20	15.30-16.00	

3.5 Бәйрәмнәр, чаралар

№ п\п	Наименование	Үткәрү вақыты	Жаваплы
1	“Сәмбелә”	Октябрь	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
2	“Нәүрүз”	Март	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
3	А.Алиш, М.Жәлил, Г.Тукай туган көннәренә күргәзмәләр, тематик эшчәнлекләр оештыру	План буенча	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
4	“Наш любимый Сабантуй”	Июнь	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
5	“Мой Татарстан”	Август	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
6	Рус төркемнәре тәрбиячеләре белән “Туган телдә сөйләшәбез” проекты буенча «Үз эшенең остасы» бәйгесе	Ноябрь	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче
7	Ата-аналар белән өйдә татар телен ныгыту буенча презентация ясау «Татар телен бергәләп өйрәнәбез!»	Гыйнвар	Балаларга ана теле өйрәтүче тәрбияче

3.6 Әдәбият

I. Норматив документлар:

- Федеральный закон от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации»;
- Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования (Утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 октября 2013 г. N 1155);
- Постановление Главного государственного врача Российской Федерации от 15 мая 2013 года №26 «Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»;

- «Порядок организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования» (приказ Министерства образования и науки РФ от 30 августа 2013 года №1014 г. Москва).

- Закон «Об образовании» Республики Татарстан № 68-З РТ от 22 июля 2013 года;
- Закон Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан».

Бакча документлары:

- Устав ДОУ;
- Положение об основной образовательной программе ДОУ.

II. Эшчәнлектә куллану өчен:

- Закирова К.В. «Балачак аланы». Хрестоматия для воспитателей и родителей.
- Закирова К.В. «На поляне детства» Хрестоматия для воспитателей и родителей.
- Закирова К.В. «Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак». Методическое пособие для воспитателей детских садов и инструкторов по физкультуре.
- Закирова К.В. «Воспитание и обучение в детском саду»
- Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарча сөйләшәбез» по обучению детей 4-5 лет.
- Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарча сөйләшәбез» по обучению детей 5-6 лет.
- Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарча сөйләшәбез» по обучению детей 6-7 лет.
- Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Туган телдә сөйләшәбез» для детей 5-7 лет.
- Кашапова М.Ф. «Уйныйк эле, балалар» метод. рекомендации (первая книга)
- Методическое пособие к аудио-приложению «Шома бас» по обучению детей дошкольного возраста татарским танцевальным движениям.
- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей (2-3 яшь).
- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей (3-4)
- Шаехова Р. К. Методическое пособие. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр элифбасы. Авазларны уйнатып. 1-2 кисәк».
- Шаехова Р. К. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр элифбасы» для воспитателей ДОУ.
- Шаехова Р.К. Региональная программа дошкольного образования.

III. Тәкъдим ителгән әдәбият:

- Абитова Г.А., Мещерякова В.Н. “Татар теле – илем теле”, Казан. 2002.
- Асадуллин А. Ш. «Учимся говорить по русский». Казань «Магариф», 1994.
- Баязитова Ф. С. «Татар халкының бәйрәм һәм көнкүреш йолалары». Татарстан китап нәшрияты, 1995.

- Бондаренко Т.М. Практический материал по освоению образовательных областей в первой младшей группе д/с. Планирование НОД. Ситуации НОД. ФГОС.
- Борханова Р. А. «Татар халкының мәдәнияте белән таныштыру программасы».
- Борханова Р. А., Хисамова Ф. М. «Татар теле өйрәнә нәниләр». Казань, «Мәгариф» нәшрияте, 2005.
- Борханова Р. А., Юсупов Ф. Ф. «Балалар бакчаларында татар теле өйрәнү программасы». Казань РИЦ «Школа», 2004.
- Газета “Шәһри Чаллы”
- Газета “Ватаным Татарстан”
- Газета “Республика Татарстан”
- Газета “Көмеш кыңгарау”
- Гәрәфиева Г. З. "Сәмбеләне кем белә?". Казан, «Хәтер» нәшрияты, 2003.
- Гильманов Д. Ш. «Уроки татарского языка на основе предметных действий». Набережные Челны, 2008.
- Голицына Н.С. Конспекты комплексно-тематических занятий. 1-я мл. группа. Интегрированный подход. ФГОС
- Журнал “Мәгариф”
- Журнал “Гаилә һәм мәктәп”
- Журнал “Салават күпере”
- Журнал “Казан утлары”
- Журнал “Ялкын”
- Журнал «Мәйдан»
- Журнал “Обруч” Образование: ребёнок и ученик с приложением
- Журнал “Дошкольное воспитание”
- Закирова К. В., Борханова Р. А. «Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы». Казан, «Хәтер» нәшрияты, 2000.
- Закирова К. В., Борханова Р. А., Г.Ә.Галиева “Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү”. Программаның милли төбәк юнәлеше. Казан. “Мәгариф” нәшрияты. 2009.
- Закирова К. В. «Иң матур сүз», Казан «Магәриф» нәшрияты, 2000.
- Закирова К. В. «Мәктәпкәчә тәрбия - балаларны милли мәдәни рухта тәрбияләү». Казан, «Школа», 1998.
- Закирова К. В., Гаффаров С. М. «Әткәм-әнкәмнең теле», Казан «Магәриф» нәшрияты, 1997.
- Закирова К. В., Кадыйрова Р. А. «Әдәп төбе-матур гадәт», Казан «Магәриф» нәшрияты, 1998.
- Закирова К. В. "Гаиләдә һәм балалар бакчаларында әхлак тәрбиясе". Казан «Магәриф» нәшрияты, 2005.
- Закирова К. В. «Уйный-уйный үсәбез», Казан «Магәриф» нәшрияты, 2005.
- Зарипова З. М. «Белем бирү һәм тәрбия процессында милли-төбәк компоненты», Яр Чаллы, 2000.
- Зарипова Ф. «Бала бишеге-гомер ишеге», Яр Чаллы, «Идел-Йорт», 2000.
- Зиннурова Ф.М. “Үз илемдә, үз телемдә” Казан «Магәриф» нәшрияты, 2009.
- Ижади төркем «Программа по обучению детей русскому языку». Набережные Челны, 2004.
- Ижади төркем “Мирас” Татар халкының тарихы һәм милли мәдәнияте белән таныштыру программасы. Яр Чаллы. 2008.
- Ижади төркем “Мирас” Татар халкының тарихы һәм милли мәдәнияте белән таныштыру (план – программа). Яр Чаллы. 2008.
- Ижади төркем «Туган телем – бөек анам теле». Яр Чаллы, 2004.
- Ижади төркем «Уйноп телгә өйрәнәбез». Яр Чаллы, 2010.
- Ижади төркем «Тел өйрәтүдә ситуатив күнегүләр». «Яр Чаллы

типографиясе», 2009.

Ижади төркем «Познавательное – речевое развитие для старшего школьного возраста». Яр Чаллы. 2011.

Исмәгыйлева С. Г. «Туган тел-очар канат». Яр Чаллы, «Камаз» нәшрияты, 1994.

Исмәгыйлева С. Г. «Гөлбакчада туган тел». Алабуга, 1997.

Казыйханов В. «Әхлак дәресләре». Яр Чаллы, 1997.

Кашапова М. Ф. «Балалар бакчасында сөйләм үстерү программасы». Казан, «Мәгариф» нәшрияты, 2004.

Кашапова М. Ф. «Иң татлы тел - туган тел». Казан «Магәриф» нәшрияты, 2004.

Кашапова М. Ф. «Иң гүзәл тел - туган тел». Казан. “Школа”, 2009.

Кашапова М. Ф. “Балалар бакчаларында телдән сөйләмгә өйрәтүнең фәнни – методик нигезләре”. Казан. “Школа”, 2009.

Мадияров И. Н., Госманов Г. И., Курбатов Х. Р. «Татар халык ижаты». Казан, Татарстан китап нәшрияты, 1980.

Минһажетдинова Г. М. «Тәрбиядән яраладыр тәрбия». Яр Чаллы, «Идел-Йорт», 2002.

Мурланова Ф. Н. «Балаларны татар халык мәдәнияте һәм традицияләре белән таныштыру». Барда, 2002.

Мурашковска И.Н, Валюмс Н.П. “Картинки без запинок”, Санкт – Петербург. 1995.

Муяссарова И. Х. «Азрак ял итеп алыык». Казан, 1998.

Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында Татарстан Республикасы Законы. Казан., “Татарстан китап нәшрияты”, 2005.

О.С. Ушакова Придумай слово. Речевые игры. Упражнения. Методические рекомендации.

О.С. Ушакова Развитие речи детей 3-5 лет. Программа. Конспекты.Методические рекомендации.

О.С. Ушакова Развитие речи детей 5-7 лет. Программа. Конспекты. Методические рекомендации.

О.С. Ушакова Развитие речи творчества дошкольников. Игры. Упражнения. Конспекты занятий

Халикова Ш. «Раушан көзге». Казан, «Мәгариф», 1993.

Хайдарова Р. З., Гиниятуллина Л. А. «Сборник ситуативных упражнений по татарскому языку для русскоязычных учащихся». ИНПО, Набережные Челны, 2004.

Харисов Ф. Ф. «Рус телендә сөйләшүче балаларны татарчага өйрәтүнең башлангыч чоры». Казан, «Мәгариф» нәшрияты, 1996.

Харисов Ф., Харисова Л. «Уен – милли тәрбия чарасы». Яр Чаллы, «КАМАЗ» нәшрияты, 1994.

Харрасова Р.Ф. «Бармакларны уйнатык, туган телне өйрәник». Казан, «Хәтер» нәшрияты, 2003.

Хисамова Ф. М., Борһанова Р. А. «Татар телен өйрәнә нәниләр». Казан, «Мәгариф» нәш., 1997.

Р.К.Шаехова. “Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы”. Казан. РИЦ. 2012.

Әхмәтов С. «Уйныйбыз да, жырлыйбыз да». Яр Чаллы, 1991.

Юсупов Ф. Ю., Борһанова Р. А. «Гөлбакча». Казан китап нәшрияты, 1990.

Ягъфәров Р. «Ал кирәк, гөл кирәк». Казан, «Мәгариф» нәшрияты, 1995.

Ягъфәров Р. «Алтын кашык». Казан, Татарстан китап нәшрияты, 1996.

Интернет ресурслар

Бала. ру

Еду татар. ру

Мон татар. ру

Сабыем. ру

